

kretsar kallar

Mycket av kretsarnas verksamhet annonseras först och ibland endast på Geografilärarnas riksförenings sajt www.geografitorget.se. Via sajten går det också att prenumerera (gratis) på Geografitorgets Nyhetsbrev och på det sättet få information om de senaste uppdateringarna, kallelser till möten, föredrag, exkursioner och annat.

Rapport från Vänerkretsens exkursion och årsmöte 2017

Om jag skulle varit ledamot av någon styrelse av betydelse så hade varit trevlig att sitta i Ytongs. Att det skulle varit trevligt beror för min del på det överdådigt stiliga huvudkontoret i Hällabrottet. Det är byggt på 50-talet då inga kostnader stod i vägen för gedigen elegans. Vackra arbetsrum med väggar och möbler i teak, marmor i golv, trappor och fönsterbänkar och juvelen i kronan - entréhallens marmorgolv som i intarsia med 34 sorters marmor framställer urtidshavet. Ja och så styrelserummet förstås med ett enormt bord i glas och ädelträ och vackra och bekväma fåtöljer.

Det egentliga exkursionsmålet var denna gång stenarbetarmuséet i Hällabrottet. I Hällabrottet har kalksten brutits sen medeltiden fram till 1980 när verksamheten lades ner. Storhetstiden för företaget, Yxhults stenhuggeri, inföll mellan 1880 och 1930 när tidens arkitekter började använda natursten i fasader och som byggnadssten. Inköp av marmorbrotten i Broängen och Ekeberg började man bearbeta svensk marmor.

Vid sidan av kalkstens- och marmorbearbetning startade Yxhults stenhuggeri 1929 tillverkning av skifferbaserad lättbetong, ånghärdad gasbetong med produktnamnet Ytong. I receptet ingår bränd

kalk, sand och alunskiffer och produkten kom att kallas blåbetong. Att blåbetongen avger radon bidrog till att produkten fick dåligt rykte, förbjöds som byggnadsmaterial 1975 och tillverkades därefter av finmald sandsten, cement och kalk.

I mitten av 1960-talet startade tillverkning av mexitegel också det en storsäljare för Ytong. Underhållsfritt frosttålig och modernt för tiden. Det hade sin storhetstid under byggboomen på fram till slutet av 70-talet.

Utländsk konkurrens och förändrade byggmetoder gjorde att företaget gick i konkurs 2004 och en epok gick i graven. Stenhuggeriet hade lags ner redan på 80-talet när dess lönsamhet inte kunde svara mot lättbetongens.

Kumla kommuns stora landmärke är Kvarntorpshögen, Närkeslättns högsta punkt 157 m.ö.h. Själva högen är en ca 100 m hög slagghög som består av rester från oljeskifferindustrin för tillverkning av inhemsk olja under andra världskriget. 1942 utvanns den första oljan ur skiffern och årsproduktionen kunde uppgå till 100 000 m². Askan, som lades på hög, hade en temp på 600 grader och den pyr fortfarande i högen trots att verksamheten lades ner 1966. Det som ryker ur högen är mest vattenånga sägs det. Uranhalten i högen uppgår till 0,03 promille vilket gör högen till en tänkbart lönsam källa för

utvinning av uran. Slalombacke, stationär konstutställning, trappa med 427 steg gör högen till ett populärt turistmål. Den dagen vi var där var allt insvept i dimma och doften från den pyrande högen gjorde omgivningen lite spöklik.

Vår exkursion avslutades i Skoindustriarbetarmuseet där årsmötet hölls. Omval skedde på samtliga poster. Bengt Bengtsson avtackades för sin mångåriga gärning som revisor. Till ny revisor valdes Leif Granath.

Ann Engström-Åberg

Nästa års exkursion sker i trakten av Skövde. I organisationskommiten ingår Anders Tidström, Sture Tolgfors och Henrik Sahlin.

Vi tackar Henrik Sahlin för en bra och lärorik dag och hälsar alla välkomna till nästa års exkursion, som vanligt näst sista lördagen i september.

Ann Engström-Åberg

notiser

IGU-CGE – Commission of Geography Education

Internationell plattform för undervisning och forskning i geografi.

Finns nu på *Facebook*: <https://www.facebook.com/igucge/>

Webbsida: <http://www.igu-cge.org/index.htm>

Facebook

Geografilärarnas Riksförening finns på Facebook och Twitter

Facebookgrupp: Geografilärarnas Riksförening

Twitter: Geografilärare

Doing Sustainability

Vill du utveckla din undervisning i SO-ämnena, samhällskunskap och geografi? Doing sustainability ger dig didaktiska perspektiv och verktyg för att utveckla din undervisning om och för hållbar utveckling, bland annat med hjälp av Globala målen för hållbar utveckling.

<http://www.geografitorget.se/bil/doing-sustainability-ht2017.pdf>

kontakt med kretsarnas styrelser

*Fullständiga uppgifter om kretsarna, deras styrelser och verksamhet finns på
www.geografiforaget.se*

Södra kretsen

Ordförande: Magnus Grahn, Ö Vallgatan 5
B, 22361 Lund
mejl: magnus.grahn@uvel.lu.se

Stockholmskretsen och Östra kretsen

Ordförande: Gunvor Larsson, Furunäs-
vägen 12, 181 43
Lidingö, tel: 08-765 5307,
mejl: info@stannakajak.se

Vänerkretsen

Ordförande: Henrik Sahlin
Sekreterare och kassör: Ann Engström Åberg,
Hjortronstigen 2, 695 30 Laxå,
tel: 0584-124 23, 072 214 07 16
mejl: ann.engstrom-ahberg@telia.com

Västra kretsen

Ordförande: Anneli Andersson-Berg (Katrine-
lundsgymnasiet), Haga Nygata 29 A, 413 01
Göteborg, tel: 031-13 39 96, 0704 156085,
anneli.andersson.berg@educ.goteborg.se

Kronobergskretsen

Ordförande: Lars Arvidsson
e-post: lar@utb.vaxjo.se
mobil 070-8141341